

MICHAL 1

„Barboro, Barborko...“

Barbora se ohlédlá. Usmála se.

„Pojď sem ke mně,“ natáhl Michal prosebně ruku do uličky směrem k ní.

Bára se zvedla, odložila pero a odstrčila židli. Obešla Kristýnu, s kterou seděla v lavici, prošla kolem ostatních spolužáků a vzala Michalovu dlaň do své. Přitáhl si ji k sobě. Jedním prstem jí pohladil jemné světlé chmýří na čele a modrou žílu na spánku. Přišla mu kvůli ní velmi zranitelná. (Všechny dívky, které se kolem něho kdy v životě mihnou a budou mít na spánku vystouplou žílu, bude podvědomě chránit.)

„Barunko...“ S úsměvem mu usedla na klín. „Báro...“ Michal zhluboka vydechl a přitiskl svůj obličej do jejího výstřihu. Měla měkká prsa, ucítil vůni její kůže, až se mu zamotala hlava. Prsty mu hrábla do vlasů a zaklonila mu hlavu, aby ho mohla políbit. Přivřenýma očima viděl, jak k němu přiblížila rty na milimetr.

„Barunko...“

„Michale...“

„Michale! Slyšíš? Michal Voborník!“ Učitelka Valášková otevřenou knihou zamávala Michalovi před obličejem. „Spíš nebo co?“

Michal zprudka zamrkal. Tvářil se opravdu, jako kdyby se probudil ze sna. Bleskl okem ke dveřím. Barbora seděla na svém místě a znuděně hleděla z okna.

„Pokračuj ve čtení, prosím tě. Ukažte mu někdo, kde jsme skončili.“ Třídní Valášková si povzdychla. Michal nikdy nezlobil jako ostatní kluci, ale často byl duchem docela jinde.

Sousedka v lavici, Hanka, mu bez řečí prstem ukázala místo v knize, kde má pokračovat. Učitelka chvíli poslouchala jeho zastřený hlas, než ho přerušila a vyvolala Matěje. Michal odstrčil knížku a pohodlně se opřel o židli, připravený znovu se oddat snění, když mu na lavici přistál zmuchlaný lístek.

Báru. V Michalovi hrklo tak, že to muselo být slyšet přes celou třídu. V lavicích sedělo sedmnáct holek, přesto si Štěpán neochvějně vybral tu samou. Děsivá intuice. Klobouk dolů.

Otočil se. Štěpán samolibě přimhouřil světlehnědé oči s bleďými řasami a lehce přikývl. Právo první volby. Michal hned litoval, že prohrál.

O. K. napsal s velkým přemáháním na lístek a hodil ho po zrzavém spolužákovi.

V duchu nad Štěpánovou troufalostí žasl. Jeden z nejošklivějších kluků, které znal, vytáhlý, otřesně hubený, pihovavý po celém těle, snad s centimetrovou mezerou mezi zuby. Navíc zrzavý jako liška. Přesto měl u holek na rozdíl od Michala záhadný úspěch. A to, že si vybral nejhezčí holku ze třídy, byla jen další drzost. Michal přesto cítil, že bude

možná korunovaná úspěchem. Štěpánovo sebevědomí bylo bezbřehé.

Sázeli se často, už ve školce tak kvůli němu přišel o spoustu žvýkaček. Michala to přesto neodradilo. (Sázet se nepřestane ani jako dospělý, i když bude přicházet do konfliktu se svou ženou a později i se zákonem.)

Sluneční paprsky těžkaly žákům 9. B po tvářích, které se týden po přijímacích zkouškách na střední školy zázračně uvolnily. Přestože některým přinesla jedna z prvních životních zkoušek obrovské zklamání a první skutečné vrásky.

Teď dočítali jednu z posledních kapitol Kožíkova Města šťastných lásek. Třídní se trefila, že jediné, co byli její svěřenci schopni po perné půlroční přípravě na zkoušky poslouchat, bylo čtení o lásce. U těch, kteří si z lásky jako citu, jenž je schopný i zabít, ještě nic nedělali, oceňovala, že jsou zticha.

„Honziku, Honziku, to jsem já! Zvedni mě! Děléééééj!“ ozval se náhle kňouravý elektronický hlásek. Třída vybuchla. „Honziku...!“ Všichni se dívali, jak Honza zoufale loví v tašce mobil. „Sorry,“ rozhlédl se po třídě, když ho típl.

„Ticho,“ zvýšila hlas třídní učitelka Valášková, „a čteme dál.“ K překvapení všech Honzovi mobil ponechala. Nikdo z dětí možná netušil, jak jí bylo nepříjemné jim telefony používané při hodině brát a vracet rozhořčeným rodičům. Nařízení ředitele školy se po přijímacích zkouškách rozhodla ignorovat.

„Aspoň ale přestaňte klepat, prosím vás.“ I když se většina třídy uklidnila, klepání se ozvalo znovu. Učitelka se pátravě podívala na řadu lavic u dveří. Nebylo to poprvé, co ji chtěli napálit, že někdo ťuká. Příjemně to zdržovalo při zkoušení. „Jako malé děti,“ zakroutila hlavou.

Třída jako jeden muž zvedla dlaně vzhůru. V pozici „máme

holé ruce“, se děti pobaveně šklebily. Zajímavé bylo, že žádné jiné gesto se ve třídě neujalo tak jako tohle. (Spousta žáků ho bude používat ještě mnoho let po skončení povinné školní docházky, kdykoli uslyší klepání na dveře.)

Třídní učitelka je to naučila už dávno – jediné tak totiž uvěřila, že klepání je skutečně pravé. I teď se ukázalo, že kdo si chce regulérně vstoupit. Klepání se ozvalo zase a zřetelně.

„Dále,“ řekla konečně Valášková.

„Dobrý den.“ Do třídy vstoupila zástupkyně ředitele se dvěma mladíky, ne o mnoho staršími než ti v lavicích s nohama nataženýma do uliček na všechny světové strany.

„Dobrý den,“ vstala třídní.

Neměla ráda takovéhle přepady z vedení – sice už se nezadržitelně blížil konec školního roku, ale z vlastních zkušeností věděla, že nejhorší průšvihy jsou právě ty, které se stávají za pět minut dvanáct. A toho, že její třída nemá, co se týče chování, nejlepší pověst, si byla Valášková víc než vědoma. V šesté třídě Martin Vondráček předposlední školní den při strkání u dveří do jídelny zlomil ruku Janičce Vocílkové z 1. A, v sedmé kluci shodili ve vestibulu školy sádrouvou bustu Jana Amose Komenského a v osmé je načapal při pokusu o hromadnou otravu alkoholem sám ředitel. (Historika o tom, jak slečny z osmičky upíjely v šatně červené víno z lahví od kokakoly takřka do bezvědomí, se ve škole bude vyprávět ještě dlouho poté, co žáci budovu navždy opustí.)

„Netvařte se tak zděšeně,“ zasmál se jeden z mladíků a rozhodil teatrálně ruce. „My nejsme od policie ani z polepšovny.“

Třída si oddychla, jenom třídní zůstala ve střehu. Zástupkyně se ujala slova.

„Dovolte mi, abych vám představila zástupce castingové společnosti Artfilm, kteří na naší škole vybírají představitele

hlavních rolí do nového českého filmu režiséra Jana Bernarda. Film se bude točit v našem městě a okolí.“

Třídou se okamžitě rozlehl šum – režisér Bernard byl jako autor řady úspěšných teenagerovských snímků dobře známý, byl nositel Českého lva, a jeho poslední film dokonce Američané nominovali na pověstného Oscara.

„Tak prosím, pánové – nechám to na vás. Doufám, že u nás objevíte hned několik hereckých talentů. Mimochodem, měli jste přijít před písemnou prací z chemie. To se tu herci jen rojí, někteří mají etudu ‚chce se mi zvracet‘ nastudovanou lépe než uchazeči na DAMU,“ zasmála se zástupkyně. „Že, Krátký?“

„Mně se ale z chemie chce vážně zvracet,“ ozval se Matěj Krátký svým nakřáplým hlasem, který zněl drze, i jen když řekl „dobrý den“. Třída se na rozdíl od zástupkyně, která mu v duchu musela uznat bod, zasmála. „No – tak prosím,“ ukázala rukou na žáky a odporučela se.

Zatímco třídni si ulehčeně sedla na své místo za katedrou, oba mladíci se s pusou od ucha k uchu postavili před 9. B.

„Dámy a pánové, my si vás teď budeme tak trochu prohlížet, platí?“ zeptal se ten s dlouhými vlasy a náušnicí v uchu. Druhý mezitím vytáhl mohutný digitální fotoaparát a některé děti se chystal fotit. Začal právě Matějem, který za smíchu spolužáků naznačil zvracení.

„Moment, kdo vám dal povolení?“ ozval se Igor, když ho osvítil blesk. Pár dívek se zasmálo a mladík mu obratem vtiskl do ruky vizitku.

„Koho vlastně hledáte?“ ozvala se třídni. „A o čem ten film bude?“

„Patnáctiletý mladík beznadějně zamilovaný do stejně staré spolužačky,“ prohodil nahlas Štěpán. „Anebo jiná kravina.“

„Myslíš, že je láska kravina?“ Mladý muž s modrou členkou přes červené dredy na něho obrátil mohutný objektiv.

Štěpán si obličej zastínil rukou. „Mě nefotťe, já hrát nechci.“

„Proč ne? Víš, jaký se u filmu točí prachy?“

„V Americe možná. Tady pochybuju.“

„Nepochybuj. Jinak by nás k filmu nikdo nedostal. Je to slušnej byznys.“

„V tom případě máte svolení mého právního zástupce,“ vycenil Štěpán zuby a nechal se osvítit bleskem.

Mladík s dlouhými vlasy se procházel po třídě a bezostyšně ukazoval, které dívky si přeje vyfotit. Podle očekávání všech se zastavil před Barborou. Byla se svou hřívou, zelenýma očima a útlou postavou ve třídě jednoznačně nejhezčí. O svých půvabech, podtržených oblečením podle poslední módy, dobře věděla. Ve sborovně se po zkouškách vážně uvažovalo, jestli to, že se dostala na prestižní hotelovou školu, nezpůsobily spíš její štíhlé opálené nohy a vypracované ploché břicho. (Své půvaby Barbora v budoucnu často a úspěšně využije, a to nejen při ucházení se o zaměstnání.)

I teď se tvářila jako profesionální modelka.

„Můžeš se postavit, prosím tě?“ usmál se mladík a více či méně proti jejím protestům ji vytáhl z lavice.

Třídou zasvítlá série blesků z fotografova aparátu. Barbora nehnula ani brvou, jako by byla zvyklá na podobnou smršť z přehlídkového mola.

„Dobrý, díky,“ vrátil jí mladík na místo a na lavici jí položil vizitku.

Vzala ji do štíhlých prstů a zamýšleně si ji prohlížela, dokud cítila, že jsou na ni obráceny pohledy většiny spolužáků.

„Vás všechny, kdo od nás dostali tuhle kartičku,“ zamával

s ní mladík dětem před očima, „příští úterý v pět očekáváme v místním kulturáku, kde proběhne první výběrové kolo, oukej? A doma řekněte, že se zdržíte, bude vás tam docela dost a takovej konkurz chvíli trvá. Jo a občerstvení je zajištěno.“

„Takže to ještě není jistý, že mám hlavní roli?“ protáhl naoko zklamaně Honza. „To nemá cenu... to se na to můžu vykašlat.“

„To určitě můžeš,“ pokrčil rameny mladík. „Ale rádi bysme, abyste přišli všichni.“

„V úterý mám trénink,“ zhoupł se na židli Štěpán.

„A já balet,“ přidala se Monika. Ozvalo se dalších pár dětí, které měly tenis, flétnu nebo angličtinu.

„Projednou snad můžete vynechat. Film je šance. Víte, kolik lidí se na casting hlásí dobrovolně a ještě za to platí? Vy to máte zadarmo. To je dobrý, ne? Vy nechcete být slavní?“

„Kolik dostanu za hlavní roli?“ ozval se Štěpán.

„To se pak domluvíš s produkcí,“ zasmáli se oba mladíci. „Ale málo to nebude. Dost na to, aby tě to zkazilo.“

„Jo,“ zamnul si nakonec u tabule ruce zástupce Artfilmu, „a možná přijde i Bernard.“

„Jak – možná? On tam nebude od začátku?“ ozval se rozhořčeně Igor.

„Pan režisér je něco jako prezident, chlapče, nechá nás všechno udělat a pak přijde, jenom aby nás seřval. A má právo veta. Bohužel.“

„Právo veta?“ ozval se Igor. „Co to je?“

„Ale Igore,“ učitelka zakroutila hlavou. „Vzpomeň si na starý Řím, přece jsme se o právu veta učili.“

„To jsem byl nemocnej...“

„Tak kdo nám vysvětlí, co je právo veta?“ Učitelka se rozhlédla po třídě. Jako obvykle se přihlásila Monika. „Právo veta je právo nesouhlasu, právo posledního rozhodnutí.“

„Veto je latinsky zakazují,“ dodala učitelka.

„Jo,“ přitakal mladík s dredy. „Takže u filmu to je tak, že my navrhujeme tady slečnu, aby hrála hlavní roli,“ ukázal na Barboru, „ale ve finále přijde Bernard a,“ mladík luskl prsty, „hlavní roli dostane někdo jiný.“

„A proč si tedy herce od začátku nevybírám sám?“

„Dobrá otázka! Přijď na casting a můžeš se ho zeptat,“ zasmáli se oba. „Promiňte, že jsme vás zdrželi,“ obrátili se na učitelku.

„A mě jste si nevyfotili?“ zeptala se naoko uraženě. „To tedy nevím, jak to přežiju.“

„Klidně přijďte taky, komparzu není nikdy dost.“

„Jasně, chápu, taková ta paní ve frontě, která se na plátně mihne jednu pikosekundu,“ mávla rukou učitelka. „A to přitom budu muset tvrdnout na place celý den a dostanu tři stovky. Díky.“ Třídní vážně zamrzelo, že se jí natáčení nebude týkat. Ani ne tak pro samotný film, ale pro fakt, že už třicet let není patnáctiletá.

„Málem bysme zapomněli,“ otočil se ještě ve dveřích fotograf, „máte angličtinu, jestli se nepletu?“ Když třídní přikývla, tak spokojeně zavřel dveře.

„Aha, tak jestli je to o anglicky mluvícím chlapci beznadějně zamilovaném do anglicky mluvící spolužačky, tak nemám šanci,“ ozval se Štěpán. „Ledaže by mě kvůli nepřehlédnutelnému talentu nechali nadabovat samotným Deppem.“

„Čteme dál,“ pobídla žáky Valášková. „Jestli je tu mezi vámi nějaký slavný herec, který má zvládnout lásku, tak by si měl zrovna tuhle Kožíkovu knížku dobře prostudovat.“

„Já bych radši praktický cvičení,“ ozval se Štěpán, ale to už učitelka jenom odmávla.

Štěpán se ošil, ale pak vytrhl z bloku další list papíru, něco

na něj naškrábal a hodil Michalovi. *Jj, musíme bejt rychlý, než ji urve Bernard.*

Barbora, která vůbec netušila, že byla právě spolužáky vybraná na jejich soukromou párty jako první, mhouřila oči proti slunci, které se dralo do oken. Dlouhé plavé vlnité vlasy rozhozené po zádech, v puse propisovačku. Zlovyk, kterého se nedokázala zbavit od první třídy, kdy poprvé začala okusovat tužku obyčejnou. To když se snažila soustředit, kolik jablek bude mít Honzík, když má tři, jedno mu dá Maruška a jedno mu sebere Vítek. Slovní úlohy se nenaučila řešit ani po devíti letech školní docházky, stejně tak jako nepřestala okusovat tužky, pera, propisky, dokonce i kružítko. Nepomohla čtená plesnutí přes prsty od mámy ani domlouvání učitelek. (Nezbaví se toho ani jako dospělá, a s úžasem zjistí, že si i její šestiletá dcera okousala všechny pastelky.)

Třídní učitelka to v šesté třídě vzdala ve chvíli, kdy všech čerstvých dvacet čtyři pubertáků vybuchlo v hurónský smích, když na Barboru zavolala: „Vyndej to péro z pusy!“

V životě by ji nenapadlo, jak se během jednoho dne děti změní v dospívající a jak si vše, co se dá vyložit dvojsmyslně, dvojsmyslně vyloží.

„Ale paní kolegyně, to vás přece mohlo napadnout,“ pohladila ji po rameni ve sborovně učitelka chemie, dětmi obávaná Kyselina. „Úderem dvanácti let jsou děti schopné najít skrytý sexuální podtext i ve slově přibíňák. Nedovedete si představit, jaký poprask pokaždé způsobím, když jim poprvé ukážu zkumavku a chci, aby si ji nakreslily do sešitu. A to se opakuje rok co rok, už dvaatřicet let.“

Věta, která způsobila takový rozruch, se nesla třídou tak dlouho, dokud jim učitelka nepohrozila, že ten, od koho ji uslyší, ji napíše stokrát po vyučování. Že to myslí vážně, demon-

strovala právě na Michalovi. Jenom proto, že psal neuvěřitelně pomalu a že ona pospíchala na autobus, zastavil se počet vět na čtyřiceti osmi. Naštěstí to stačilo. Děti se zklidnily, třídní si dávala pozor na jazyk a Barborka si psací potřeby okusovala vesele dál. (Michalův trest si paní učitelka schová na památku mezi doklady a způsobí tím svému synovi šok, když ten ho za patnáct let při stěhování objeví.)

Třídní si dobře všimla korespondence mezi Michalem Voborníkem a Štěpánem Vrchotou, ale rozhodla se nezasáhnout. Měla pro Michala slabost. Dávala mu přednost před všemi kluky, snad proto, že byl tichý, hezký a ve tváři zasněný jako spící panna. Se svými dlouhými vlasy i tak vypadal. Jako jediný nevykřikoval při vyučování a často jí podržel dveře, když odcházela ze třídy. Získal si ji už v páté třídě na škole v přírodě, když se po nepovedeném obědě pozvracel. Pomohla mu umýt se a převléct, a když ho ukládala do postele, řekl: Omlouvám se. (Kdykoli se kdokoli od té doby kolem ní pozvrací, vzpomene si na ta slova páťáka Michala s dojetím.)

Přestože byl Michal jeden z nadaných studentů, u zkoušek na gymnáziu nezvládl nervozitu a totálně je projel. Neuspěl ani při odvolání, a tak se musel smířit s tím, že z devítky vykročí mezi učně a stane se truhlářem.

„Práce se dřevem přináší útěchu, všiml sis někdy, jak čerstvé dřevo krásně voní?“ utěšovala ho, i když věděla, že se mu do očí poderou slzy, ať řekne cokoli. „V životě stejně dělá drtivá většina lidí něco jiného, než vystudovala,“ pohládila ho po rameni.

Třídní učitelce bylo jasné, že Michal je z těch nešťastníků, kteří berou každý neúspěch vážně, někdy možná zbytečně tragicky. Pro život sakra špatná devíza. (To, že se nakonec truhlářem nestane, ale tuší už tehdy oba dva.)

Michal teď seděl zadumaně v lavici a poslouchal Barbořin sametový alt. To, že si nenápadně šlapala na jazyk, jí absurdně přidávalo na přitažlivosti.

Čím byl starší, tím míň holkám rozuměl. Jako malý si s nimi dokázal hrát celá dlouhá odpoledne, vůbec mu nepřišlo, že by mezi pohlavími byl nějaký rozdíl. Nejradši měl Léňu. Jezdila na kole bez držení, a když ji někdo moc otravoval, porvala se. Jednoho dne jí ale nechtěně sáhl na hrudník, dotkl se jejích rostoucích prsou, a přestože se na ni překvapeně usmál, Lenka ho praštila badmintonovou pálkou po hlavě, až se mu zatmělo před očima. Od té chvíle s ním nepromluvila. (Jasno se udělá až ve chvíli, kdy Lenku potká jako čerstvou maminku a ona ho pozdraví jako první.)

Výchovný prostředek byl účinný, na holky pak raději nesahal.

Výjimku udělal v sedmičce na horách – povzbuzený tím, že se před ním Majka kroutila jako hádě a dělala oči, že by to musel vidět i slepý – při ploužáku ji políbil na krk. K jeho překvapení se líbat nechala, a přestože se kolem nich ve dvojicích ploužila celá třída, sama mu první strčila jazyk do pusy. Nikomu by nepřiznal, že do té doby netušil, že se to vážně dělá i mimo kameru.

Omámený se pokusil o totéž o hodinu později v temné chodbičce u umýváren, ale k jeho neskonalému překvapení ho Majka prudce odstrčila, až vrazil zády do zdi. Jenom to, že měl úlekem pusy dokořán, ho zachránilo, že si nepřekousl jazyk. (Měla jsem v puse zubní pastu, řekne mu Majka na vysvětlenou se smíchem o čtyři roky později.)

Holky se pro něj od té chvíle staly větším rébusem než raní sudoku v mámině Mladé frontě Dnes.

Konečně zazvonilo. Třída se zvolna sbírala k odchodu. Zatímco z ostatních dveří se s řevem vyřítily mladší děti rych-

lostí kulového blesku, deváťáci se pomalu sunuli k tělocvičnám.

„Trochu energie, důchodci!“ postrkovala je třídní po chodbě. „Co budete dělat v mém věku?“

„V šedesáti? Takového požehnaného věku nemáme šanci se dožít!“ Štěpán zvedl oči v sloup.

„Díky, drzouně,“ třídní ho lehce pleskla za ucho. „Máš štěstí, že jsem tak tolerantní. Jestli tě to zajímá, bude mi čtyřicet šest.“

„Já jsem vlastně chtěl říct,“ zubil se Štěpán, „že nás drogy vyřadí už ve čtyřiceti...“

„Hloupá legrace,“ zamračila se Valášková, ovšem to už ji proud třetřáků odsunul stranou.

„I když některá děvčata vylepšená silikonem by tu mohla zůstat déle,“ zahalekal ještě Štěpán. „Že jo, Barborko.“

Bára ze sebe setřásla jeho ruku. „Doufám, že se příští úterý aspoň oholíš,“ ušklíbla se a pohodila hustou hřívou.

„Doufám, že ty taky,“ přimhouřil Štěpán smyslně oči.

Kluci se rozchechtali.

Bára lehce zrudla a přidala do kroku. „Kvůli tobě určitě!“

„Kvůli panu režisérovi ne, vsadím se, že neoholený u filmu nemají šanci.“

„Ty máš šanci, ledaže by ten film byl o podobným magorovi, jako jsi ty.“

Barbora zavěšená do Kristýny odkráčela. Obě si dávaly pozor, aby se neohlédly a aby jejich kroky byly dostatečně ladné. Je pravda, že Barbořiny takové byly.

Michalova nálada nezadržitelně klesala pod bod mrazu. Pomalu scházel schody. Rozprostřela se v něm známá protivná neutuchající malomyslnost. Vlastně se mu nic nedaří. Nejen že mu holky dávají košem, že ho nevzali na gympl,

ale ještě tohle. I když ho v životě nikdy nenapadlo být hercem, zklamání bylo tu. Kromě učitelky a několika vysloveně nepoužitelných jedinců, jako byl idiot Kubišta, to byl on, kdo vizitku nedostal.